

českej, že pri tom vlastnou rukou budem vykrúcať krky nielen Vaším „synom“, ale i bezbranným českým švandrám a pangarčatám. Zločiny českej čvargy na Slovensku padajú na Vašu hlavu! Lebo máte ešte dosť sily zahriať ju, alebo berte za prirodzené, že prvým zákonom, ktorý si snem Slobodného Slovenska vynesie, bude na 99 rokov beztrestnosť vraždy každého Čecha, ktorý prestúpi hranice mojej vlasti; a na Vaše pomníky a obrazy prídu symboly škaredého hada s nápisom: vodca najväčších lúpežníkov sveta; kliatba Slovákov.

Pán prezident! Biedna je tá Vaša republika, keď sa bojí celistvosti jedinej slovenskej rodiny v zahraničí! Alebo preto držíte tam ženu a dvoch chlapcov, aby Vaši sudcovia nemuseli uvoľniť tých 6–7 000 Kčs mojich detí, ktoré opatruje sirotský úrad v Bratislave? – Úbohosť nad úbohosť!

Tak: moju statočnú ženu, ktorú chceli bratislavskí Vaši policajti prerobiť na prostitútku, vezmite si teraz za komornú a moje deti hodte beštiám, ktoré potrebovali telá Sloveniek Grujbárovej, Košťálovej a Vrannej,³ aby im vycicali krv. Nech sa potvory nažerú!

Ludo Koreň,
šéfredaktor „Rakúskeho Slováka“,
Viedeň, I. Herreng[asse] 14

DOPIS

AKPR, f. KPR, protokol R, inv. č. 2404, č. j. R 10164/34, k. 51. Originál, rukopis.

a – Adresováno: Pánu dr. T. G. Masarykovi, prezidentovi ČSR v Prahe.

b – Sekatúra – pronásledování.

c – Nácia – národ.

1 – Ludovít Koreň (1896–1958), politický pracovník a novinár, pôvodne komunista, v letech 1925–1927 člen ÚV KSČ, v roce 1927 ze strany vystoupil a po přechodném působení v agrární straně se dal na počátku třicátých let do služeb maďarské iredenty, pro kterou vydával ve Vídni noviny Rakúsky Slovák. Později emigroval do USA.

2 – Manželka Gizela, rozená Oroszová (1899–1974). L. Koreň měl dva syny, jedním z jeho synů byl slovenský herec Branislav Koreň (1921–1982).

3 – Správně má být asi „Vranskej“. Jde o Otylii Vranskou (1911–1933), slovenskou prostitutku žijící v Praze, kterou neznámý vrah rozčtvrtl. Pachatel nebyl nikdy vypátrán.

P. Masaryk T. G. Masarykovi
Kopčany, 18. dubna 1934

/244

Slovutný páne prezidente, drazemilovany moj stričku, uctive Vás prosym o Vašu láskavu pomoc, abych sa mohol dostať do práce do štátnych naftových dolu v Gbeloch. Som stále bez zamestnania a nemožem sa nikde do práce dostať.

Poslední raz som sa dopisom tiež na Vás obrátil, ale doposiaľ som nedostal žiadnej odpovedi. Som z Vašej krvi Petr Masaryk syn po Matejovi Masarykovi z Kopčan, ktorý bol synom Ondraša Masaryka.¹ Preto Vás láskavo prosím, drahý nás dobrodinče, budte tak láskavý a prispajte mně ku pomoci, abych mohol kde kolvek pri štatnom zamestnaní sa uplatniť, buď na doly naftové v Gbeloch alebo statná parná píla v Holiči.

Za Vašu láskavosť Vám moj stričku a dobrodinče srdečne vopred dakujem, nech Vás boh dlhé roky medzi nami ponecha, aby sme Vás mohli i na ďalej pozdravovať, ako nášho zachrancu.

Sbohom zostavajte

v Kopčanech 18/IV.1934.

Petr Masaryk
Kopčany
Masarykova ul. č. 26

DOPIS

AKPR, f. KPR, protokol R, inv. č. 2603, č. j. R 13650/34, k. 54. Originál, rukopis.

a – Adresováno: Slovný Pán Prezident Československej Republiky T. G. Masaryk v Prahe.

1 – Porovnej zde dok. č. 234.

Š. Krčméry T. G. Masarykovi
[Praha], 18. května 1934

/245

Pán Prezident,

v jeseni 1932, nadýchavši sa azda priveľmi vzduchu a uživši azda slnca nad mieru, trúfal som si o svet naruby. Vtedy písal som Vám telegram pre konfiškáciu Slovenských pohľadov. Bolo v ňom o slobode, o tom, že zriedlou všetkých slobôd je sloboda slova i že, ak ju republika naša zabezpečiť nemôže, stratila raison d'être.^a

Tak sa mi vidí, že skoro za tým prišla zmena v kabinete,¹ ale mňa vtedy náruživosť brali tak, že som si toho ani nepovšimol.

Potom som prijal od Vás, pán Prezident, štipendium do Švajčiarska, kde som pobudol pol roka, odvtedy, už temer rok, som v Čechách, v Prahe.²

Len z času na čas sa spamätávam, ako to všetko nasledovalo. A koľko všelijakých vecí sa tu v jedno zauzličilo. Zabúdal som na to pri práci a v rodine. A v kauzách, ktoré sa na mňa vše valili z domýšľania ľudských bied, ak bral som pero do ruky, pravé pocity a myšlienky mi unikali.

A pritom mal som pocit, že Vám, pán Prezident, spôsobujem žiaľ. I od najposlednejšieho občana, ktorý si trúfa ísť so slovom priamo k Vám, sa niečo čaká a ja som ani zo sľubovaného nesplnil temer nič. Literatúrou a prácou vedeckou dostal som sa na inú